

SISÄLLYSLUETTELO

Keskusvaalilautakunta pöytäkirja 07.12.2022

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	2
2 § Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2023 eduskuntavaaleissa	3
- Vantaan vaalipäivän äänestyspaikat eduskuntavaaleissa 2023	6
- Vantaan yleiset ennakkoäänestyspaikat eduskuntavaaleissa 2023	8
- Oikeusministeriön kirje 14.9.2022	9
3 § Keskusvaalilautakunnan alaisen toiminnan käyttösunnitelma vuodelle 2023	33
- Keskusvaalilautakunnan käyttösunnitelma vuodelle 2023	34
4 § Keskusvaalilautakunnan toimintakertomus vuodelta 2022	36
5 § Uuden varavaltuutetun määrääminen Perussuomalaisille	38
- Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kirje	39
6 § Pöytäkirjan tarkastaminen	40
7 § Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous	41
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	42
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	43
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	44
Muutoksenhakuohje 4. Valitus kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevassa asiassa	45

Keskusvaalilautakunta kokous

Aika 7.12.2022 klo 17.07–17.42

Paikka Kaupungintalo nh. Pakkala, Asematie 7, 01300 Vantaa

Osallistujat

Jäsenet	
Kärki Niilo, pj	x
Pirjetä Matti, vpj	x
Päivinen Tiina-Maaria	x
Hägglom Laura	x
Hirvonen Juha	x (etäyhteydellä)
Varajäsenet	
Ropponen Johanna	
Honkonen Jaana	
Ratinen Marko	
Lanaeus Mona	
Hämäläinen Soile	
Nieminen Pekka	
Rantalainen Lauri	
Rahikka Janne	
Aho Petri	
Vuosalmi-Aho Tiina	
Tilander Liisa	
Muut osallistujat	
Puikkonen Niina, keskusvaalilautakunnan sihteeri	x
Jääskeläinen Nelli, pöytäkirjanpitäjä	x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Niilo Kärki

Pöytäkirjanpitäjä Nelli Jääskeläinen

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 7.12.2022, Tikkurila

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 14.7.2022, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 1

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Vaalipäivän äänestyspaikat ja ennakkoäänestyksen järjestämien vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

VD/5143/00.00.00.01/2022

NJ/NP/AK

Vaalipäivän äänestys toimitetaan äänestysalueittain. Vantaalla äänestysalueita on 68 (kv 18.5.2020 § 3). Vaalilain mukaan vaalipäivän äänestyspaikoista kunnassa päättää kaupunginhallitus. Vaalipäivä on 2.4.2023. Äänestysaika vaalipäivän äänestyspaikoissa on klo 09.00–20.00.

Kaupunginhallitus päättää myös yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista sekä niiden äänestysajoista. Kunta voi järjestää ennakkoäänestyksen kunnassa sijaitseissa postikonttoreissa tai kunnan virastoissa taikka muissa itse järjestämissään tai hankkimissaan tiloissa. Ennakkoäänestyspaikan on oltava esimerkiksi aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton. Ennakkoäänestys toimitetaan kotimaassa 22.–28.3.2023 (keskiviikosta tiistaihin).

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestysajan päivinä, jollei kaupunginhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Vaalilain 48 §:n mukaisesti ennakkoäänestys toimitetaan kotimaan yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kaupunginhallituksen päätöksellä määrättyä aikana, joka ei saa olla arkisin ennen klo 8:aa eikä klo 20:n jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen klo 9:ää eikä klo 18:n jälkeen.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan ennakkoäänestyspaikkoja tulisi olla kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja ne tulisi sijoittaa paikkoihin, joihin on vaivaton pääsy. Äänestyspisteen olisi hyvä sijaita siellä, missä äänestäjät tavallisestikin liikkuvat ja asioivat. Samoin suositellaan, että ennakkoäänestyspaikkojen tulisi vaalista toiseen olla mahdollisimman pysyviä.

Oikeusministeriön ohjeen mukaan kunnan tulee hyvissä ajoin päättää kunnan yleisistä ennakkoäänestyspaikoista sekä vaalipäivän äänestyspaikoista. Ennakkoäänestämistä koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi jokaisen ennakkoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite ja päivittäinen aukioloaika. Kaupunginhallituksen tulee huolehtia, että sanotut tiedot sekä äänestyspäivän äänestyspaikkojen tiedot toimitetaan Digi- ja väestötietovirastolle viimeistään 13.1.2023 merkitsemällä ne oikeusministeriön ylläpitämään vaalitietojärjestelmään, minkä jälkeen äänestyspaikkoja ei voi enää muuttaa. Vaalitietojärjestelmän tietojen perusteella Digi- ja väestötietovirasto painattaa äänioikeutetuille kotiin lähetettävän ilmoituskortin vaaleista.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 4.10.2021 § 8 vuoden 2022 aluevaaleissa Vantaan yleiset ennakkoäänestyspaikat sijaitsivat kahdeksassa kaupungin omassa tilassa (Hakunilan kirjasto, Kivistön kirjasto, Koivukylän kirjasto, Länsimäen kirjasto, Martinlaakson kirjasto, monitoimikeskus Lumo, Myyrmäen kirjasto, ja Vantaa info/Dixi), sekä Hämeenkyllän K-Supermarketissa, Kauppakeskus Jumbossa, K-Supermarket Ylivedossa ja Tammiston K-Citymarketissa.

Eduskuntavaalien yleiset ennakkoäänestyspaikat

Vaalitoimisto on kattavasti kartoittanut eri kaupunginosa alueiden asukasmäärien perusteella eri puolille Vantaata ennakkoäänestyspaikkojen sijainnit siten, että äänestäjien on helppo käyttää äänioikeuttaan. Vantaan ennakkoäänestyspaikat sijaitsevat hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella asuinalueiden

palveluiden läheisyydessä eri puolella kaupunkia. Ennakkoäänestyspaikoissa on riittävästi tilaa turvavälien pitämiseen ja niissä tarvittaessa noudatetaan vaalien järjestämisen ajankohtana voimassa olevia oikeusministeriön ja THL:n koronaohjeita.

Oikeusministeriö ohjeistaa vallitsevan koronatilanteen takia kuntia huolehtimaan siitä, että ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat mahdollisimman laajat. Ennakkoäänestyksen aukioloaikoihin ei esitetä aluevaaleihin nähden muutoksia. Aluevaaleissa jokainen ennakkoäänestyspaikka pidettiin auki siihen asti kuin vaalilaki sallii.

Eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikkamuutokset

Aluevaaleissa 2022 käytössä olleet Vantaan 12 yleistä ennakkoäänestyspaikkaa sijaitsevat hyvien julkisten kulkuyhteyksien varrella asuinalueiden palveluiden läheisyydessä eri puolilla kaupunkia. Ne esitetään pidettäväksi ennallaan pienin muutoksin:

Kauppakeskus Dixissä, Ratatie 11, 01300 Vantaa, sijaitseva Vantaa-infon äänestyspiste on ollut vilkas ja osoittautunut tiloiltaan ahtaaksi ja epäkäytännölliseksi. Kauppakeskuksen kanssa on sovittu korvaavasta äänestyspisteestä Dixin tiloissa, tarkka paikka vahvistuu tammikuun 2023 alussa.

Kauppakeskus Jumbon puolelta ei löydy äänestykseen soveltuvaa vapaata tilaa eduskuntavaalien ennakkoäänestysaikaan 22.–28.3.2023. Kauppakeskus Jumbo-Flamingo on tarjonnut ennakkoäänestyspaikaksi Viihdekeskus Flamingon puolella käyntiosoitteessa Tasetie 8, 01500 Vantaa sijaitsevaa hyvin varusteltua co-working-yritystilaa. Äänestyspisteelle pääsee myös Jumbon puolelta yhdyskäytävää pitkin.

Kevään 2023 mahdolliseen koronatilanteen pahentumiseen esitetään varauduttavaksi kahdella vuoden 2021 kuntavaaleissa suuria äänestäjämääriä houkutelleella ulkoäänestyspisteellä:

K-Citymarket Tammiston, Tammiston kauppatie 9, 01510 Vantaa, sisätiloissa sijaitsevat, vaaleittain vaihdelleet ennakkoäänestyspisteet ovat olleet ahtaita. Eduskuntavaalien ennakkoäänestys esitetään järjestettäväksi ulkoäänestyksenä Citymarketin parkkipaikalla kuten vuoden 2021 kuntavaaleissakin.

Aiempien 12:n ennakkoäänestyspaikan lisäksi uudeksi 13:ksi ennakkoäänestyspaikaksi esitetään kaupungintalon edustalle, Asematie 7, 01300 Vantaa, perustettavaa ulkoäänestyspistettä. Vuoden 2021 kuntavaaleissa tämä äänestyspiste osoittautui hyvän saavutettavuutensa vuoksi erittäin vilkkaaksi. Tikkurilan keskustassa liikkuu paljon nuoria, ja näkyvällä paikalla sijaitseva helppo ulkoäänestyspiste saattaisi aktivoida myös heitä äänestämään.

Uusiksi ennakkoäänestyspaikoiksi ehdotetaan Metropolian ammattikorkeakoulun Myyrmäen kampusta ja Laurean ammattikorkeakoulun Tikkurilan kampusta. Ennakkoäänestys toteutettaisiin vilkkaimpana kahtena viimeisenä ennakkoäänestyspäivänä opiskelijat parhaiten tavoitettava ajankohtana kello 10.00-14.00. Tavoitteena on tavoittaa nuoria, jotka äänestysaktiivisuus selvityksen mukaan äänestävät Vantaalla muita harvemmin.

Eduskuntavaalien vaalipäivän äänestyspaikat

Varsinaisen vaalipäivän 2.4.2023 äänestyspaikat säilyvät pääosin ennallaan. Vaalipäivän äänestyspaikkoja kartoitettaessa esiin ovat tulleet seuraavat muutostarpeet:

Kilterin koulun remontti on valmistumassa kevätlukukauden 2023 alkuun mennessä. Äänestysalueiden 108 Kilteri ja 110 Jönsas äänestyspaikat esitetään siirrettäväksi aluevaalien 2021 väliaikaisista äänestyspaikoista Pyörrekujan ja Solkikujan päiväkodeista takaisin Kilterin koululle, Iskostie 8, 01600 Vantaa.

Lehtikuusen koulun perinteisenä äänestyspaikkana toimineen Havu-rakennuksen remontti on valmistunut. Äänestysalueen 506 Vaarala äänestyspaikka esitetään siirrettäväksi aluevaalien 2021 väliaikaisesta, naapurirakennuksessa osoitteessa Hiirakkotie 9 sijainneesta äänestyspaikasta takaisin Havu-rakennukseen, Hiirakkotie 18, 01200 Vantaa.

Äänestysalueen 314 Jokiniemi äänestyspaikan Jokiniemen koulun remontti estää edelleen sen käytön äänestyspaikkana. Korvaavaksi äänestyspaikaksi esitetään aluevaalien tavoin sen vieressä sijaitsevaa Tikkurilan lukiota, Valkoisenlähteentie 53, 01370 Vantaa.

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 2

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että se vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

- a) määräisi vaalipäivän äänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 68 äänestysalueen äänestyspaikkaa, ja
- b) määräisi Vantaan yleisiä ennakköäänestyspaikoiksi oheisen liitteen mukaiset 15 äänestyspaikkaa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan vaalipäivän äänestyspaikat eduskuntavaaleissa 2023
- Vantaan yleiset ennakköäänestyspaikat eduskuntavaaleissa 2023
- Oikeusministeriön kirje

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vaalitoimiston päällikkö Niina Puikkonen, puh. 050 3181 626, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

EDUSKUNTAVAALIEN 2023 VAALIPÄIVÄN ÄÄNESTYSPAIKAT

Nro	Äänestysalue	Äänestyspaikka ja osoite
101	Hämevaara	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
102	Hämeenkylä	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
103	Pähkinärinne	Pähkinärinteen koulu, Mantelikuja 4, 01710 Vantaa
104	Varisto	Hämeenkylä koulu, Varistontie 3, 01660 Vantaa
105	Vapaala	Rajatorpan koulu, Vapaalanpolku 13, 01650 Vantaa
106	Uomatie	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
107	Myyrmäki	Vaskivuoren lukio, Virtatie 4, 01600 Vantaa
108	Kilteri	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
109	Louhela	Uomarinteen koulu, Uomarinne 2, 01600 Vantaa
110	Jönsas	Kilterin koulu, Iskostie 8, 01600 Vantaa
111	Kaivokselä	Kaivokselan koulu, Kaivosvoudintie 10, 01610 Vantaa
112	Vaskipelto	Kaivokselan koulu, Kaivosvoudintie 10, 01610 Vantaa
201	Askisto	Askiston koulu, Uudentuvantie 5, 01680 Vantaa
202	Keimola	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
203	Seutula	Seutulan koulu, Katriinantie 60, 01760 Vantaa
204	Piispankylä	Kanniston koulu, Kenraalintie 6, 01700 Vantaa
205	Kivimäki	Kivimäen koulu, Lintukallionkuja 6, 01620 Vantaa
206	Laajavuori	Mårtensdals skola, Laajavuorenskuja 4, 01620 Vantaa
207	Martinlaakso	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
208	Vihertie	Martinlaakson koulu, Martinlaaksonpolku 9, 01620 Vantaa
209	Vantaanlaakso	Vantaanlaakson päiväkot, Vantaanlaaksonraitti 9, 01670 Vantaa
210	Ylästö	Ylästön koulu, Ollaksentie 29, 01690 Vantaa
211	Kivistö	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
212	Kivistöntähti	Aurinkokiven koulu, Aurinkokivenkuja 1, 01700 Vantaa
301	Veromies	Helsingin skola, Ylästöntie 3, 01510 Vantaa
302	Pakkala	Veromäen koulu, Veromiehentie 2, 01510 Vantaa
303	Kartanonkoski	Vantaan kansainvälinen koulu, Hagelstamintie 1, 01520 Vantaa
304	Ilola	Ilolan koulu, Epinkoskentie 5, 01390 Vantaa
305	Ruskeasanta	Ristipuron päiväkot, Laaksotie 1, 01390 Vantaa
306	Simonkylä	Simonkylän koulu, Koivukyläntie 52, 01350 Vantaa
307	Simonmetsä	Simonkallion koulu, Simonkalliontie 1, 01350 Vantaa
308	Peltola	Peltolan koulu, Lummetie 27 B, 01300 Vantaa
309	Viertola	Viertolan koulu, Liljatie 2, 01300 Vantaa
310	Talkootie	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
311	Hiekkaharju	Hiekkaharjun koulu, Talkootie 37, 01350 Vantaa
312	Tikkurila	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
313	Kukkaketo	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa
314	Jokiniemi	Tikkurilan lukio, Valkoisenlähteentie 53, 01370 Vantaa
315	Maarinoja	Dickursby skola, Urheilutie 4, 01370 Vantaa
316	Hakkila	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
317	Kuninkaala	Kuusikon koulu, Hovitie 11, 01380 Vantaa
318	Tammisto	Helsingin gymnasium, Ylästöntie 3, 01510 Vantaa
401	Koivukylä	Leinelän päiväkot, Metsäkeijunkuja 2, 01360 Vantaa
402	Asola	Rekolanmäen koulu, Valtimotie 4, 01400 Vantaa
403	Kulomäki	Kulomäen koulun opetuspiste, Maauuninpolku 3, 01450 Vantaa

404	Korso	Ruusuvuoren koulu, Kisatie 21, 01450 Vantaa
405	Vierumäki	Vierumäen koulu, Lehmustontie 9, 01450 Vantaa
406	Leppäkorpi	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
407	Metsola	Leppäkorven koulu, Korpikontiontie 5, 01450 Vantaa
408	Otava	Metsolanmäen päiväkot, Soopelipolku 4, 01450 Vantaa
409	Matari	Matarin päiväkot, Ajomiehenkuja 11, 01400 Vantaa
410	Mikkola	Mikkolan koulu / Vega, Venuksentie 2, 01480 Vantaa
411	Nikinmäki	Nikinmäen opetuspiste, Perhotie 27, 01490 Vantaa
412	Rekola	Rekolan koulu, Rekolantie 67, 01400 Vantaa
413	Rastimäki	Koivukylän koulu, Kustaantie 10, 01400 Vantaa
414	Havukallio	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
415	Tarhapuisto	Havukosken koulu, Tarhakuja 2, 01360 Vantaa
416	Päiväkumpu	Päiväkummun koulu, Ismontie 2, 01420 Vantaa
501	Oripuisto	Hakunilan nuorisotila, Laukkarinne 4, 01200 Vantaa
502	Hakunila	Hakunilan nuorisotila, Laukkarinne 4, 01200 Vantaa
503	Nissas	Sotungin koulu, Sotungintie 19, 01200 Vantaa
504	Itä-Hakkila	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
505	Sotunki	Itä-Hakkilan koulu, Koulutie 8, 01260 Vantaa
506	Vaarala	Lehtikuusen koulu / Havu, Hiirakkotie 18, 01200 Vantaa
507	Rajakylä	Rajakylän koulu, Latukuja 1, 01280 Vantaa
508	Estepuisto	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
509	Länsimäki	Länsimäen koulu, Pallastunturintie 27, 01280 Vantaa
999	Lummetie	Vantaan opistotalo, Lummetie 5, 01300 Vantaa

EDUSKUNTAVAALIEN 2023 YLEISET ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKAT JA AUKIOLOAJAT

Hakunilan kirjasto, Kimokuja 5, 01200 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Hämeenkyllän K-Supermarket, Ainontie 1, 01630 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kauppakeskus Dixi, Ratatie 11, 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa – ulkoäänestys

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Kivistön kirjasto, Topaasikuja 11, 01700 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Koivukylän kirjasto, Ojalehdonkuja 1, 01360 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

K-Supermarket Yliveto, Peltolantie 1, 01300 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Ammattikorkeakoulu Laurea, Tikkurilan kampus, Ratatie 22, 01300 Vantaa

- ma–ti klo 10.00–14.00

Länsimäen kirjasto, Suunnistajankuja 2, 01280 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Martinlaakson kirjasto, Laajaniityntie 3, 01620 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Ammattikorkeakoulu Metropolia, Myyrmäen kampus, Leiritie 1, 01600 Vantaa

- ma–ti klo 10.00–14.00

Monitoimikeskus Lumo, Urpiaisentie 14, 01450 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Myyrmäen kirjasto, Paalutori 3, 01600 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Tammiston K-Citymarket, Tammiston kauppatie 9, 01510 Vantaa – ulkoäänestys

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

Viihdekeskus Flamingo, Tasetie 8, 01510 Vantaa

- arkisin klo 9.00–20.00
- la–su klo 10.00–18.00

14.9.2022

VN/12272/2022

Kunnanhallitus (pl. Ahvenanmaan maakunta)

Vuoden 2023 eduskuntavaalit: Äänestyspaikkojen määrääminen ja niistä ilmoittaminen, vaalitietojärjestelmän käyttö, vaalimateriaali, vaalikoulutus ym.

Seuraavat yleiset vaalit ovat eduskuntavaalit, jotka toimitetaan **sunnuntaina 2.4.2023**. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 22.–28.3.2023 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 22.–25.3.2023 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Suomalaisessa laivassa ulkomaan ennakkoäänestys voidaan aloittaa jo keskiviikkona 15.3.2023.

Oikeusministeriö pyytää kunnanhallitusta saattamaan tämän kirjeen kunnan keskusvaalilautakunnan tietoon. Kirje on luettavissa [oikeusministeriön vaalisivuilla](#).

1 Eduskuntavaaleissa sovellettava lainsäädäntö

Eduskuntavaaleissa noudatetaan vaalilakia (714/1998). Ajantasainen vaalilaki löytyy [Finlex-palvelusta](#).

Vuonna 2019 toimitettujen eduskuntavaalien jälkeen vaalilakiin on tehty lukuisia muutoksia, mutta ne koskevat pääosin aluevaaleja. Eduskuntavaaleja koskevia muutoksia on tehty kolme:

- vaalipiirijakoa on muutettu neljän kunnan osalta (5 §),
- varuskunnat on määrätty laitosäänestyspaikoiksi (9 ja 46 §),

Postiosoite
Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress

Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet

oikeusministerio@om.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

- ennakkoäännten laskennan aikaisin mahdollinen aloitusaika on siirretty kello 12:sta kello 10:een (86 §).

2 Vaalipiirijako

Eduskuntavaaleissa noudatetaan vaalilain 5 §:n mukaista vaalipiirijakoa. Vuoden 2019 eduskuntavaalien jälkeen vaalipiirijakoon on tehty seuraavat muutokset:

- Heinävesi ja Joroinen ovat siirtyneet Kaakkois-Suomen vaalipiiristä Savo-Karjalan vaalipiiriin,
- Iitti on siirtynyt Kaakkois-Suomen vaalipiiristä Hämeen vaalipiiriin ja
- Kuhmoinen on siirtynyt Keski-Suomen vaalipiiristä Pirkanmaan vaalipiiriin.

Kyseisten kuntien on syytä huomioida, että asiointi (muun muassa hyväksyttyjen vaalikuorten ja vaalipäivän äänestyslippujen toimittaminen) tapahtuu näissä vaaleissa uuden vaalipiirilautakunnan kanssa.

3 Vaaliviranomaisten työnjako eduskuntavaaleissa

Työnjako eri vaaliviranomaisten välillä eduskuntavaaleissa on pääpiirteittäin seuraava:

Vaalipiirilautakunta:

- ehdokashakemusten käsittely, ehdokasasettelun vahvistaminen sekä ehdokaslistojen yhdistelmän laatiminen ja jakelu muille vaaliviranomaisille,
- ennakkoäännten laskenta, vaalipäivän äänten tarkastuslaskenta sekä vaalien tuloksen vahvistaminen ja valtakirjojen antaminen valituille kansanedustajille.

Kunnan vaaliviranomaiset:

Kunnan keskusvaalilautakunta:

- ennakkoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestelyt,
- vaaleista tiedottaminen kunnassa,

- ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastus vaalilain 63 ja 66 g §:n mukaisesti sekä hyväksytyjen vaalikuorten toimittaminen vaalipiirilautakunnalle,
- vaalipäivän äänten alustavan laskennan tietojen välitys vaalitietojärjestelmän laskentajärjestelmään.

Vaalitoimitsijat ja vaalitoimikunnat:

- ennakkoäänestyksen toimittaminen.

Vaalilautakunnat:

- vaalipäivän äänestyksen toimittaminen ja äänten alustava laskenta.

Aluevaalilautakunnilla ei ole eduskuntavaaleissa mitään tehtäviä.

4 Äänestyspaikat vuoden 2023 eduskuntavaaleissa

4.1 Yleistä

Perustuslain 14 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon. Tämän nojalla **kunnan tehtävänä on huolehtia siitä, että äänioikeutettujen äänestysmahdollisuudet vaaleissa ovat riittävät sekä ennakkoäänestyksessä että vaalipäivänä.**

Oikeusministeriö pitää ennakkoäänestyspaikkojen ja vaalipäivän äänestyspaikkojen riittävää lukumäärää yhtenä keskeisenä tekijänä hyvän äänestysaktiivisuuden saavuttamiselle eduskuntavaaleissa.

Kunnan on vaalijärjestelyissään huolehdittava siitä, että äänestyspaikat ovat saavutettavia ja esteettömiä ja että äänestäminen äänestyspaikoissa on kaikissa tilanteissa äänestäjille mahdollisimman turvallista ja että järjestelyt myös näyttävät äänestäjien silmissä siltä. Yhtä lailla äänestyspaikoissa on pystyttävä huolehtimaan vaalivirkailijoiden turvallisuudesta.

4.2 Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 9 §:n mukaan kunnanhallitus päättää kotimaan yleisten ennakkoäänestyspaikkojen lukumäärästä ja sijainnista kunnassa. Jokaisessa kunnassa on oltava vähintään yksi ennakkoäänestyspaikka, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ennakkoäänestyspaikkoja tulisi perustaa riittävä määrä ja eri puolille kuntaa/kaupunkia, jotta äänestäjät jakaantuisivat mahdollisimman tasaisesti eri paikkojen kesken, jolloin suuria ruuhkia ei syntyisi. Ennakkoäänestyspaikassa on voitava pitää riittävät etäisyydet äänestämään tulleiden kesken.

Kunnanhallituksen asiana on tehdä ennakkoäänestyksen toimittamista varten tarvittavat hankinnat siten kuin hankinnat kunnassa suoritetaan. Jos kunta järjestää ennakkoäänestyksen jonkin ulkopuolisen tahon tiloissa, esimerkiksi kauppakeskuksen aulatilassa, se sopii siitä itsenäisesti suoraan asianomaisen tahon kanssa. Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määrätessään kunnanhallituksen on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 1) mainitut näkökohdat.

4.3 Vaalipäivän äänestyspaikkojen määrääminen

Vaalilain 8 §:n mukaan kunta muodostaa yhden äänestysalueen, jollei sitä ole tarpeen jakaa useampaan äänestysalueeseen. Äänestysalueiden koosta taikka asukasmäärästä ei vaalilaissa ole tarkempia määräyksiä. Äänestysalueista päättää valtuusto.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa noudatetaan sitä äänestysaluejakoa, joka tulee voimaan 1.1.2023 ja joka perustuu kuntien 31.8.2022 mennessä Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamiin äänestysaluejakopäätöksiin.¹

Jokaisella äänestysalueella on kunnanhallituksen päätöksellä määrätty vaalipäivän äänestyspaikka. Vaalipäivänä äänestäjä voi äänestää vain sen äänestysalueen äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin hänen kohdalleen. Vaalipäivän äänestyspaikoista päättäessään kuntien on otettava huomioon tämän kirjeen liitteessä 1 (kohta 2) mainitut näkökohdat.

Viime vuosina kunnat ovat vähentäneet merkittävästi äänestysalueidensa määrää. Tämä on siten merkinnyt tuntuvaa heikennystä äänioikeutettujen mahdollisuuksiin ää-

¹ Digi- ja väestötietovirasto lähetti 20.5.2022 kunnanhallituksille kirjeen, jossa annettiin tarkempia ohjeita äänestysaluejakojen muutoksiin ja niiden ilmoittamiseen liittyen.

nestää vaalipäivänä. Oikeusministeriö suosittelee, että jatkossa nykyistä äänestysalueiden määrää ei enää vähennettäisi ilman pakottavaa tarvetta, vaan päinvastoin tutkittaisiin mahdollisuuksia lisätä äänestysalueiden määrää seuraaviin vaaleihin. Todettakoon myös tässä yhteydessä, että mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö vaalipäivän äänestyksessä (ks. tämän kirjeen s. 12) ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää.

4.4 Äänestyspaikkoja koskevien päätösten aikataulu

Kunnanhallituksen tulee tehdä päätökset yleisistä ennakoäänestyspaikoista ja vaalipäivän äänestyspaikoista hyvissä ajoin siten, että paikat voidaan merkitä oikeusministeriön vaalitietojärjestelmään (VAT) perjantaihin 13.1.2023 klo 12 mennessä.

5 Äänestyspaikkatietojen ja muiden tietojen merkitseminen vaalitietojärjestelmään

5.1 Äänestyspaikkatietojen merkitseminen

Vaalilain 9 §:n 4 momentin mukaisesti kunnanhallituksen on huolehdittava siitä, että Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämään äänestyspaikkarekisteriin, jona toimii oikeusministeriön vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmä, merkitään Digi- ja väestötietoviraston määräämällä tavalla jokaisen kunnassa olevan

- yleisen ennakoäänestyspaikan nimi, käyntiosoite, aukiolopäivät ja päivittäiset aukioloajat; ja
- vaalipäivän äänestyspaikan nimi ja käyntiosoite sekä
- muut Digi- ja väestötietoviraston määräämät tiedot.

Digi- ja väestötietovirasto antaa kunnanhallituksille tarkempia ohjeita tietojen ilmoittamisesta pohjatietojärjestelmään myöhemmin syksyllä lähetettävässä kirjeessään. Samoin VAT-ohjeessa nro 2b tulee olemaan tarkemmat ohjeet tietojen ilmoittamisesta. Näihin ohjeisiin on huolellisesti tutustuttava ja niitä tarkoin noudatettava.

5.2 Muiden tietojen merkitseminen

Kunnan keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että pohjatietojärjestelmään merkitään myös keskusvaalilautakunnan voimassa olevat yhteystiedot vuoden 2023

eduskuntavaaleissa ja että tiedot tarkistetaan ja kuitataan järjestelmässä tarkistetuiksi. Keskusvaalilautakunnan pohjatietojärjestelmään ilmoittamat yhteystiedot tulostetaan äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) ja niitä käytetään vaaliluetteloiden jakelussa.

5.3 Tietojen merkitsemisen aikataulu

Kunnan on huolehdittava siitä, että kaikki edellä mainitut tiedot, siis yleisten ennakköäänestyspaikkojen tiedot, vaalipäivän äänestyspaikkojen tiedot ja keskusvaalilautakunnan yhteystiedot (ml. vaaliluettelon toimitusosoite) merkitään vaalitietojärjestelmän pohjatietojärjestelmään **perjantaihin 13.1.2023 klo 12 mennessä**.² Tietojen tulee ehdottomasti olla oikein, koska ne (vaaliluettelon toimitusosoitetta lukuun ottamatta) tulostetaan ääni-oikeutetuille lähetettävälle äänioikeusilmoitukselle (ilmoituskortille) ja sen liitteelle. **Vastuu tietojen oikeellisuudesta on kunnalla.**

6 Eduskuntavaalien toimittaminen ja pandemiatilanne

Oikeusministeriö kehottaa kuntia ottamaan huomioon kulloisenkin epidemiatilanteen ja varautumaan siihen, että tilanne voi vaatia samanlaisia erityisjärjestelyitä, joita toteutettiin Covid-19 –pandemian osalta vuoden 2021 kuntavaaleissa ja vuoden 2022 aluevaaleissa.

Oikeusministeriö seuraa epidemiatilannetta jatkuvasti yhteistyössä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa ja pitää kuntia ajan tasalla eduskuntavaalien valmisteluihin liittyen. Tarvittaessa ministeriö ja THL myös antavat kunnille erityiset terveysturvallisuusohjeet samaan tapaan kuin kuntavaaleissa ja aluevaaleissa.

Vaalilaki tarjoaa hyvät lähtökohdat joustaviin ratkaisuihin, jotta vaalit voidaan toimittaa luotettavasti ja turvallisesti myös poikkeuksellisissa oloissa.

Kunnan on joka tapauksessa huolehdittava, että

- a) äänestyspaikkoja on riittävästi;

² Vaalilain 9 §:n mukaan äänestyspaikkoina vaaleissa ovat ne kotimaan yleiset ennakköäänestyspaikat ja vaalipäivän äänestyspaikat, jotka ovat äänestyspaikkarekisterissä päivän päättyessä 51. päivänä ennen vaalipäivää. Käytännössä rekisterin viimeiseksi päivityspäiväksi on kuitenkin määrättävä aikaisempi ajankohta, tässä tapauksessa 13.1.2023, koska jokaiselle äänioikeutetulle lähetettävään äänioikeusilmoitukseen (ilmoituskorttiin) liitetään luettelo äänioikeutetun oman vaalipiirin alueella olevista yleisistä ennakköäänestyspaikoista osoitteineen ja aukioloaikoineen. Oikovedosten valmistamiseen ja tarkistamiseen sekä luetteloiden painattamiseen on varattava riittävästi aikaa.

- b) äänestyspaikat ovat tiloissa, joissa on riittävää väljyyttä niin äänestäjille kuin vaalivirkailijoillekin. Kunta voi myös harkita yleisen ennakkoäänestyspaikan ja/tai vaalipäivän äänestyspaikan äänestystilan sijoittamista ulkotilaan (esimerkiksi konttiin, telttaan äänestyspaikan pihalle tai drive in -pisteeseen). Äänestyspaikkoja valittaessa on myös hyvä varautua siihen, että epidemiatilanteen äkillisesti huonontuessa osa äänestyspaikoista jouduttaisiin ottamaan vastaan ulkotiloissa;
- c) ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajat ovat mahdollisimman laajat, paikalliset olosuhteet kuitenkin huomioiden (vaalilain mukaiset enimmäisaukioloajat ovat arkisin klo 8-20 ja viikonloppuisin klo 9-18);
- d) vaalitoimitsijoita rekrytoidaan riittävästi yleiseen ennakkoäänestyspaikkaan ja kotiäänestykseen. Vaalilautakuntien päätösvaltainen kokoonpano on kolme jäsentä, mutta on hyvä varautua siihen, että vaalipäivän äänestys toimitetaan kaikkien viiden jäsenen ja vähintään yhden varajäsenen läsnä ollessa. Vaalitoimikuntia voidaan tarvittaessa nimetä useampia kuin yksi. Kaikkia vaalivirkailijatehtäviä varten on syytä rekrytoida myös riittävästi varahenkilöitä esimerkiksi mahdollisten sairastapausten varalta. Vaalivirkailijoiden rokotussuojasta on myös tarvittaessa hyvä huolehtia hyvissä ajoin ennen vaaleja;
- e) äänestyspaikoissa noudatetaan hyvää käsi- ja yskimishygieniaa. Kunnan on varauduttava järjestämään äänestyspaikkoihin käsihuuhdetta ja/tai käsienpesumahdollisuus. Tarvittaessa oikeusministeriö antaa myös muita ohjeita ennakkoäänestyspaikan terveysturvallisuusvarustelusta, esimerkiksi vaalivirkailijoiden mahdollisesta suojaruustuksesta ja muoviseinäkkeiden (suojapleksien) mahdollisesta käytämisestä;
- f) myös ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastus ja muut vaalitehtävät voidaan suorittaa riittävän väljissä tiloissa ja edellä sanottuja terveysturvallisuusperiaatteita noudattaen.

7 Kunnan vaaliviranomaisten kelpoisuudesta ja esteellisyydestä

Vaaliviranomaisia koskevat kelpoisuus- ja esteellisyyssäännöt eduskuntavaaleissa ovat tiivistetysti seuraavat:

7.1 Kunnan keskusvaalilautakunta

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa keskusvaalilautakuntana toimii vuoden 2021 kuntavaaleissa valitun valtuuston asettama keskusvaalilautakunta.

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä.

Esteellisyys: Jäsenten ja varajäsenten esteellisyydestä on voimassa, mitä hallintolain 27–30 §:ssä säädetään. Koska keskusvaalilautakunta ei eduskuntavaaleissa huolehdi ehdokasasettelusta eikä ääntenlaskennasta, esteellisyystilanteet lienevät käytännössä harvinaisia.

7.2 Vaalilautakunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalilautakuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyyssääntelyä ei sovelleta vaalilautakunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalilautakunnan tehtävissä, kuitenkin yhtä poikkeusta lukuun ottamatta: vaalilautakunnan jäsenenä oleva eduskuntavaalien ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi ei saa toimia vaalilain 73 §:n 2 momentissa tarkoitettuna äänestäjän avustajana.

Muuta: Kunnan on syytä ylläpitää vaalilautakunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalilautakunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

7.3 Vaalitoimikunta

Kelpoisuus: Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2019)

eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu. Jäsenenä tai varajäsenenä ei voi olla vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi. Oikeusministeriö kiinnittää kuntien huomiota siihen, että vaalilain 15 §:n 2 momentin sanamuotoa ”mahdollisuuksien mukaan” voidaan soveltaa myös siten, että jos puolueet eivät niille tehdystä pyynnöstä huolimatta nimeä riittävästi ehdokkaita vaalitoimikuntiin, jäseniksi voidaan nimetä myös muita kunnan luottamustoimeen vaalikelpoisia henkilöitä.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimikunnan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että jäseneksi tai varajäseneksi nimitetty voi toimia kaikissa vaalitoimikunnan tehtävissä.

Muuta: Kunnan on syytä ylläpitää vaalitoimikunnan jäsenen tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava palkkio vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalitoimikunnan jäsenellä ja varajäsenellä, erityisesti puheenjohtajaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

7.4 Yleisen ennakkoäänestyspaikan ja kotiaänestyksen vaalitoimitsija

Kelpoisuus: Vaalitoimitsijana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään vaalien ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Hallintolain esteellisyysääntelyä ei sovelleta vaalitoimitsijan toimintaan. Tämä tarkoittaa, että vaalitoimitsijaksi määrätty voi toimia kaikissa vaalitoimitsijan tehtävissä.

Muuta: Kunnan on syytä ylläpitää vaalitoimitsijan tehtävän houkuttelevuutta esimerkiksi varmistamalla, että tehtävästä maksettava korvaus vastaa tehtävän vaativuutta. Vaalitoimitsijaksi nimettävällä tulee olla riittävä osaaminen tehtävään ja riittävästi aikaa perehtyä siihen.

7.5 Vaaliavustaja vaalipäivän äänestyspaikalla

Kelpoisuus: Vaaliavustajana ei voi olla vajaavaltainen (alle 18-vuotias tai vajaavaltaiseksi julistettu) eikä myöskään ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus tai vanhempi.

Esteellisyys: Vaaliavustajalla on vain yksi tehtävä eli äänestäjän avustaminen. Kelpoissuussääntelyllä on riittävästi varmistettu se, että hän tässä tehtävässään voi avustaa jokaista avustamista tarvitsevaa äänestäjää.

8 Vaalitietojärjestelmän käyttö

8.1 Yleistä

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa kaikki kunnat käyttävät seuraavia vaalitietojärjestelmän osajärjestelmiä seuraavasti:

- 1) pohjatietojärjestelmä (keskusvaalilautakunta),
- 2) äänioikeustietojärjestelmä (ennakkoäänestyksen vaalitoimitsija, keskusvaalilautakunta ns. ”jälkikirjauksissa”),
- 3) tuloslaskentajärjestelmä (keskusvaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa).

Kunnilla on myös mahdollisuus käyttää vaalitietojärjestelmän seuraavia osajärjestelmiä seuraavasti:

- 4) äänioikeustietojärjestelmä vaalipäivän äänestyksessä (”sähköinen vaaliluettelo”; vaalilautakunta),
- 5) äänioikeustietojärjestelmän mobiiliäänioikeuskysely (vaalitoimitsija, vaalitoimikunta, vaalilautakunta),
- 6) tuloslaskentajärjestelmä (”suora tallennus”; vaalilautakunta alustavassa ääntenlaskennassa),
- 7) sähköinen vaalipöytäkirja (vaalilautakunta).

Vaalitietojärjestelmän käyttöä hallinnoi Oikeusrekisterikeskus (ORK), jossa on järjestelmän pääkäyttäjä sekä vaalituki (vaalituki@om.fi), joka antaa järjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet. Vaalitietojärjestelmän käyttöpalvelutoimittajana jatkaa Tietoevry Oyj.

Vaalitietojärjestelmän käyttäjähallinta perustuu ns. vahvaan tunnistautumiseen eli jokaisella vaalitietojärjestelmän osajärjestelmää käyttävällä henkilöllä tulee olla käytössään joko sirullinen henkilökortti, verkkopankkitunnukset³ tai matkapuhelimeen liitetty henkilövarmenne (mobiilivarmenne).

³ Pankit eivät enää myönnä tiliin sitomattomia verkkopankkitunnuksia (ns. prepaid-tunnuksia).

Kaikkien osajärjestelmien käyttäminen on pääosin samanlaista kuin aikaisemmissakin vaaleissa.

Vaalitietojärjestelmän tuotantokäyttö aloitetaan maanantaina 2.1.2023, jolloin pohjatietojärjestelmä avautuu kuntien käyttöön. **Vaalituki antaa vaalitietojärjestelmän käytöstä tarkempia ohjeita, aikatauluja ja muistutuksia erikseen vaalien valmisteluperiodin aikana.**

Kenraaliharjoitukset pidetään seuraavasti:

- ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus tiistaina 7.3.2023 ja
- laskennan ja sähköisen vaaliluettelon käytön kenraaliharjoitus torstaina 9.3.2023.

Seuraavassa kiinnitetään kuntien huomiota vielä niihin osajärjestelmiin, joita kunnat käyttävät vapaaehtoisesti.

8.2 Äänioikeustietojärjestelmän käyttäminen vaalipäivänä

Äänioikeustietojärjestelmää ("sähköinen vaaliluettelo") on käytetty vaalipäivän äänestyksessä vuoden 2011 eduskuntavaaleista lukien. Vuoden 2022 aluevaaleissa sitä käytettiin 156 kunnassa 708 äänestysalueella.

Sähköistä vaaliluetteloä voidaan käyttää paperisen vaaliluettelon sijasta tai sen rinnalla. Jokaisella äänestysalueella on kuitenkin oltava myös paperinen vaaliluettelo.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa sähköisen vaaliluettelon käyttöä vaalipäivän äänestyksessä jatketaan seuraavasti:

- Vuosien 2011–2022 vaaleissa järjestelmää käyttäneet kunnat: Järjestelmää voidaan käyttää millä tahansa kunnan päättämällä äänestysalueella. Kunnan on kuitenkin hyvissä ajoin ennen vaaleja ilmoitettava nämä äänestysalueet vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä;
- Muut kunnat: Kunta voi ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa käyttää järjestelmää yhdellä äänestysalueella. Sen jälkeen vaalituki arvioi, onko kunnan muukaantulo asianmukaista vaalitietojärjestelmän kokonaisuuden käyttö huomioiden.

Oikeusministeriö ja vaalituki varaavat itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien äänestysalueiden lukumäärää. Kunta voi myös perua tekemänsä ilmoittautumisen, jos ilmenee esimerkiksi teknisiä ongelmia.

Korostettakoon vielä, että **äänioikeusrekisterin käyttäminen vaalipäivän äänestysessä on näissä eduskuntavaaleissa ja myös jatkossa kunnalle täysin vapaaehtoista** eli mahdollisuus käyttää paperista vaaliluetteloa tulee jatkossakin säilymään. Näin ollen mahdollinen äänioikeusrekisterin käyttö ei ole peruste vähentää äänestysalueiden määrää (ks. tämän kirjeen s. 5).

8.3 Laskentajärjestelmän käyttö alustavassa laskennassa suoraan äänestysalueelta

Alustavan laskennan tuloksia on useissa kunnissa tallennettu tuloslaskentajärjestelmään suoraan äänestysalueilta vuodesta 2014 lukien. Vuoden 2022 aluevaaleissa suora tallennus oli käytössä 110 kunnassa 567 äänestysalueella.

Suoraa tallennusta aiemmin käyttäneet kunnat voivat halutessaan jatkaa samaa menettelyä eduskuntavaaleissa ilmoittamalla aikeistaan vaalituelle pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä. Myös muut kunnat voivat ilmoittaa vaalituelle kiinnostuksensa sanottuun menettelyyn. Tarkoitus on kuitenkin edetä tässä asiassa maltillisesti, joten muut kunnat voivat tulla mukaan näissä vaaleissa enintään yhdellä äänestysalueella. Ministeriö ja vaalituki varaavat tältäkin osin itselleen mahdollisuuden rajoittaa mukaan tulevien kuntien ja äänestysalueiden lukumäärää ja kunnalla on myös ilmoittautumisen perumismahdollisuus.

Menettelyä käytävillä äänestysalueilla tulee kuitenkin olla varajärjestelmänä perinteinen menettely laskentatietojen ilmoittamisesta kunnan ilmoituskeskukselle.

8.4 Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö

Eduskuntavaaleissa jatketaan vuonna 2021 käyttöön otettua äänioikeusrekisterin toimintoa, jossa vaalitoimitsijat, vaalitoimikunnat ja vaalilautakunnat voivat mobiililaitteilla tehdä äänioikeuskyselyitä eli selvittää, mihin kuntaan esimerkiksi laitoksessa äänestävä henkilö on merkitty äänioikeutetuksi. Tällöin ennakkoäänestyksen lähetekirje pystytään osoittamaan aina oikeaan kuntaan.

Äänioikeuskyselyn mobiilikäyttö on mahdollista kaikille kunnille.

8.5 Sähköinen vaalipöytäkirja

Eduskuntavaaleissa jatketaan sähköisen vaalipöytäkirjan käyttöä. Aluevaaleissa sitä käytti 266 vaalilautakuntaa 48 kunnassa.

Sähköisen vaalipöytäkirjan käyttö on mahdollista kaikille kunnille. Jos kunta haluaa toiminnon käyttöön, siitä tulisi ilmoittaa vaalituella pohjatietojärjestelmään tehtävillä merkinnöillä.

9 Vaalimateriaali ja vaaliohjeet

Oikeusministeriön vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan keskusvaalilautakuntien käyttöön maanantaina 28.11.2022 klo 8. Tilausjärjestelmän laatijana on edelleen Puna-Musta Media Oyj.

Keskusvaalilautakunnan tulee merkitä tilausjärjestelmään tarvitsemansa vaalimateriaali viimeistään perjantaina 23.12.2022 klo 12. Oikeusministeriö lähettää tilausjärjestelmän käytöstä tarkemmat ohjeet erikseen.

Vaalimateriaalin jakelu keskusvaalilautakunnille suoritetaan 27.1.2023 lukien.

Vaaliohjeet ja vaalitietojärjestelmän käyttöohjeet (VAT-ohjeet) jaetaan keskusvaalilautakunnille 2.1.2023 lukien, kuitenkin niin, että VAT-ohjeet nro 1 ja 2b jaetaan kunnille jo 18.11.2022 lukien.

Uusien vaaliurnien tarpeesta ja vanhojen vaaliurnien kierrättämisestä oikeusministeriö lähettää erillisen sähköpostikyselyn syksyllä 2022.

Keskusvaalilautakunnan on myös hyvissä ajoin ennen vaaleja tarkistettava, että äänestyskopit ja vaalileimasimet ovat toimintakuntoisia.

10 Vaalikoulutus

10.1 Oikeusministeriön koulutus

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2023 eduskuntavaaleja varten tapahtuu verkkokoulutuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien katsottavaksi verkkoon tammikuussa 2023. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suorittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana.

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta ja vaaliohjeita koskevia kysymyksiä.

Vaalituki ilmoittaa kunnille vaalikoulutuskokonaisuuden ja koulutuslinikoiden verkkolin-
kit, klinikoiden tarkemmat ajankohdat sekä muut tarvittavat ohjeet erikseen.

Vaalikoulutuskokonaisuudessa käydään läpi vaaliohjeissa ja VAT-ohjeissa selostettuja asioita:

- kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävät,
- ennakkoäänestyksen järjestäminen,
- vaalipäivän äänestyksen järjestäminen,
- vaalitietojärjestelmän käyttö, mm.:
 - äänioikeustietojärjestelmä yleisessä ennakkoäänestyspaikassa,
 - äänioikeustietojärjestelmä keskusvaalilautakunnassa ("jälkikirjaukset"),
 - äänioikeustietojärjestelmä ("sähköinen vaaliluettelo"), paikallinen tallen-
nus ja sähköinen vaalipöytäkirja vaalilautakunnassa,
 - laskentajärjestelmä keskusvaalilautakunnassa (alustava laskenta).

10.2 Kunnan oma koulutus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee kouluttaa, opastaa ja neuvoa kunnan muita vaali-
viranomaisia (vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat sekä yleisten ennakkoäänestyspaikko-
jen ja kotiaäänestyksen vaalitoimitsijat), jotta nämä suoriutuvat heille kuuluvista tehtä-
vistä. Keskusvaalilautakunta voi käyttää koulutusmateriaalina esimerkiksi oikeusminis-
teriön verkkokoulutusta, vaaliohjeita ja VAT-ohjeita.

Vaalitietojärjestelmän koulutuskanta, jossa voi harjoitella eri osajärjestelmien käyttöä,
on kuntien käytettävissä vaalituen myöhemmin ilmoittamina ajankohtina.

11 Kunnille suoritettava kertakorvaus

Eduskuntavaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle vaalilain 188 §:n 3 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaiselta eduskuntavaaleissa äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus pyritään suorittamaan kunnalle kesäkuun 2023 loppuun mennessä. Korvauksen määrä vahvistetaan myöhemmin.

12 Oikeusministeriön ja vaalituen viestintä keskusvaalilautakunnille

Eduskuntavaalien valmistelun ja toimittamisen aikana oikeusministeriö ja vaalituki tulevat viestimään keskusvaalilautakunnille pääasiassa sähköpostitse. Keskusvaalilautakunnan onkin jo tässä vaiheessa syytä tarkistaa, että sillä on toimiva sähköpostiosoite. Sähköpostiosoitteiden mahdolliset muutokset tulee merkitä pohjatietojärjestelmään. Vuoden 2022 aluevaalien aikaiset keskusvaalilautakuntien yhteystiedot on koottu vaalit.fi -sivuille.

13 Lisätietoja

Lisätietoja vaaleihin liittyvistä kysymyksistä:

- www.vaalit.fi, vaalit@gov.fi
- vaalijohtaja Arto Jääskeläinen, puh. 02951 50128, etunimi.i.sukunimi@gov.fi,
- neuvotteleva virkamies Heini Huotarinen, puh. 02951 50127,
- erityisasiantuntija Laura Nurminen, puh. 02951 50008,
- erityisasiantuntija Elina Siljamäki, puh. 02951 50248
- hallinnollinen avustaja Terttu Tuomi, puh. 02951 50206,
- VAT-asioissa Oikeusrekisterikeskuksen (ORK) **vaalituki**, puh. 02956 65609, vaalituki@om.fi.

Oikeusministeriön sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi.

Lisätietoja äänestysaluejakoon ja äänestyspaikkatietoihin liittyvistä kysymyksistä antaa Digi- ja väestötietovirasto, puh. 0295 535530, sähköposti: vrk.vaalit@dvv.fi.

Vaalijohtaja

Arto Jääskeläinen

Erityisasiantuntija

Laura Nurminen

Liitteet 1) Äänestyspaikkojen määrittämisestä ja äänestyksen järjestämisestä
2) Vuoden 2023 eduskuntavaalien aikataulua kootusti

Tiedoksi Ulkoministeriö
Digi- ja väestötietovirasto
Suomen Kuntaliitto

LIITE 1: Äänestyspaikkojen määräämisestä ja äänestyksen järjestämisestä

1 Yleiset ennakkoäänestyspaikat

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja määrätessään kunnanhallituksen tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

Ennakkoäänestyspaikkoja on oltava riittävästi

Kunnan on ehdottomasti huolehdittava siitä, että yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja on kunnassa riittävästi suhteessa kunnan äänioikeutettujen määrään ja myös kunnassa asioivien muiden kuntien äänioikeutettujen määrään, jotta ennakkoon äänestäminen olisi äänestäjille mahdollisimman vaivatonta ja vähän aikaa vievää.

Ennakkoäänestyspaikkojen riittävä määrä voi edesauttaa myös mahdollisessa epidemiatilanteessa sitä, että äänestäjät hajaantuvat tasaisemmin eri paikkoihin eikä ruuhkia pääse syntymään.

Missä ennakkoäänestyspaikan tulisi sijaita?

Ennakkoäänestyspaikat on syytä sijoittaa sellaisiin paikkoihin, joihin äänestäjien on helppoa tulla ja joihin he vaivattomasti osaavat. Yksi hyvä tapa on sijoittaa ennakkoäänestyspaikkoja sinne, missä äänestäjien muutoinkin tiedetään liikkuvan. Kuitenkin myös taajamien ulkopuolella asuville on järjestettävä asianmukaiset ennakkoäänestysmahdollisuudet.

Ennakkoäänestyspaikan on oltava aatteellisilta ja taloudellisilta kytkennöiltään mahdollisimman puolueeton, jotta mahdollisimman monet äänestäjät tulevat sinne mieluusti.

Viimeisimmissä vaaleissa hyviä kokemuksia on saatu mm.

- kunnantaloista ja muista kunnan virastoista,
- kirjastoista,
- erilaisten liike- ja kauppakeskusten aulailoista,
- oppilaitoksista,
- kunnan palvelukeskuksista ja yhteispalvelupisteistä sekä

- liikkuvista äänestyspaikoista eli äänestysbusseista ja yhteysaluksista ja vastaavista.

Vuoden 2021 kuntavaaleissa monessa kunnassa ennakkoäänestyspaikka oli järjestetty ulkotiloihin esimerkiksi telttaan, konttiin tai drive-in -pisteelle, jolloin paikka saattoi periaatteessa sijaita missä tahansa, kunhan sillä oli osoite, jonka perusteella äänestäjät löytävät paikan.

Yleistä ennakkoäänestyspaikkaa ei saa sijoittaa sellaiseen paikkaan, johon kaikilla äänioikeutetuilla ei ole pääsyä. Tällaisia paikkoja saattavat olla esimerkiksi varuskunta-alueet.

Ennakkoäänestyspaikkojen esteettömyys

Liikuntavammaisten ja muiden liikkumisesteisten henkilöiden ennakkoäänestämismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota. Mahdollisuuksien mukaan vammaisten käyttämille kulkuvälineille on pyrittävä varaamaan pysäköintitilaa ennakkoäänestyspaikan välittömässä läheisyydessä ja järjestämään heidän avustamisensa äänestyspaikan ulko- ja sisäpuolella. Äänestyspaikalla mahdollisesti olevat kynnykset ja portaat on varustettava esimerkiksi sellaisella luiskalla, että rollaattoria tai sähkökäyttöistä pyörätuolia käyttävä henkilö pääsee esteettä äänestystilaan. Pyörätuolia käyttäviä henkilöitä varten tulisi myös olla äänestyskoppi, johon pyörätuoli mahtuu tai irrallinen kirjoitusalue varustettuna suojuksella, jonka turvin äänestäjä voi muiden näkemättä täyttää äänestyslippunsa. Aiemmissa vaaleissa esteettömyydessä mahdollisesti havaitut puutteet tulee korjata.

Järjestyksenpidon ja vaalimainontakiellon huomioiminen

Ennakkoäänestyspaikan on sekä tiloiltaan että sijainniltaan sovittava tarkoitukseensa myös järjestyksenpidon kannalta. Vaalilain 56 §:n 1 momentissa on säädetty järjestyksestä ennakkoäänestyspaikassa ja siihen liittyen niin sanotusta vaalimainontakiellosta. Käytännön syistä vaalimainontakiellon ulottuvuus voi joissakin ennakkoäänestyspaikoissa olla alueellisesti rajatumpi kuin yleensä vaalipäivänä äänestysalueen äänestyspaikassa. Mikäli ennakkoäänestyspaikka perustetaan esimerkiksi kauppakeskukseen, kunnan keskusvaalilautakunnan on tarvittaessa etukäteen oltava yhteydessä kauppakeskuksen johtoon ja varmistauduttava siitä, että ennakkoäänestys otetaan asianmukai-

sesti huomioon kauppakeskuksen muussa toiminnassa. Tällöin yhtenä vaalimainontakiellon ulottuvuutta koskevana vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sitä, että vaalikampanjointi ja vaalimainonta eivät saa näkyä tai kuulua ennakkoäänestyspaikkaan eikä sen sisäänkäyntiin.

Riittävästi tilaa ja vaalitoimitsijoita

Ennakkoäänestystilan tulee olla riittävän suuri, jotta äänestys voidaan toimittaa sujuvasti ja luotettavasti eli äänestäjän vaalisalaisuus, vaalivapaus ja vaalirauha turvaten (vaalilain 56 § 2 mom.). Tärkeä näkökulma on myös turvallisuus: äänestäjän tulee olla turvallista äänestää ja vaalitoimitsijoiden tulee olla turvallista hoitaa tehtäviään.

Ennakkoäänestystilaan tulee voida sijoittaa tarpeellinen määrä pisteitä, joissa tarkastetaan äänestäjän henkilöllisyys, annetaan äänestyslippu ja otetaan äänestys vastaan. Tilan tulee olla siten mitoitettu ja järjestetty, että ruuhkaa ja jonoja syntyy mahdollisimman vähän.

Usein ruuhkat syntyvät siitä, että ennakkoäänestyspaikka on sijoitettu sellaiseen tilaan, johon mahtuu liian vähän äänestyskoppeja ja äänestyksen vastaanottopisteitä ja/tai siitä, että ennakkoäänestyspaikassa on muista syistä liian vähän vaalitoimitsijoita nimenomaan äänestyksen vastaanottopisteissä. Ennakkoäänestyksessä aikaa ei yleensä vie äänestäjän käynti äänestyskopissa, vaan sen jälkeinen asiointi vaalitoimitsijan kanssa (vaalitoimitsija leimaa äänestyslipun, lippu suljetaan vaalikuoreen, lähetekirje laaditaan ja allekirjoitetaan, vaalikuori ja lähetekirje suljetaan lähetekuoreen sekä äänioikeusrekisteriin tehdään merkintä siitä, että äänestäjä on äänestänyt). Kuntien tulee huolehtia siitä, että vastaanottopisteitä on riittävästi. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että ennakkoäänestyspaikassa tulee olla riittävästi henkilöstöä ja että ennakkoäänestyspaikka sijoitetaan riittävän suureen tilaan, jotta äänestystoimitus sujuu äänestäjän kanalta mahdollisimman joutuisasti ja vaivattomasti.

Paloturvallisuus

Ennakkoäänestyspaikka on sijoitettava rakennuksessa niin, että rakennuksen poistumistiet pidetään esteettöminä. Poistumisteiden opasteita ei saa peittää. Järjestelyjen asianmukaisuus on syytä tarvittaessa etukäteen varmistaa alueelliselta pelastusviranomaiselta.

Ennakkoäänestyspaikan aukiolopäivät ja -kellonajat

Vaalilain 47 §:n mukaan kotimaan yleinen ennakkoäänestyspaikka on ennakkoäänestystä varten avoinna kaikkina ennakkoäänestyksen ajanjakson päivinä, jollei kunnanhallituksen päätöksellä erityisistä syistä toisin määrätä. Erityinen syy voi olla lähinnä vain kunnan jonkin alueen tai taajaman vähäiseksi arvioitu äänestäjämäärä. Jokaisessa kunnassa tulisi kuitenkin olla vähintään yksi sellainen ennakkoäänestyspaikka, joka on avoinna jokaisena ajanjakson päivänä. Tällaisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi on mahdollista perustaa kunnan eri alueille ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat auki vähemmän kuin seitsemän päivää.

Vaalilain 48 §:n mukaan kunnanhallitus määrää myös ennakkoäänestyspaikan päivittäiset aukioloajat, kuitenkin niin, että ennakkoäänestyspaikka ei saa olla avoinna arkipäivisin ennen kello 8 eikä kello 20 jälkeen eikä lauantaisin ja sunnuntaisin ennen kello 9 eikä kello 18 jälkeen. Hyväksi havaittu käytäntö on, että ainakin ennakkoäänestyksen ajanjakson kahtena viimeisenä päivänä yleinen ennakkoäänestyspaikka pidetään avoinna kello 20 saakka.

Viimeisimmissä vaaleissa on monissa kunnissa maaseudulla pyritty turvaamaan äänestysmahdollisuuksia perustamalla kirkonkylän lisäksi myös pienempiin kyliin yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja, jotka ovat avoinna lyhyehkön ajan liikkuvan ennakkoäänestyspaikan tavoin. Esimerkiksi eräässä kunnassa viimeisissä vaaleissa aikaisemman kirkonkylällä sijaitsevan yleisen ennakkoäänestyspaikan lisäksi kunta on perustanut eri kylille yhteensä kahdeksan lyhyen aukioloajan yleistä ennakkoäänestyspaikkaa.

Ennakkoäänestyspaikkojen aukiolopäivät ja –kellonajat olisi hyvä pitää mahdollisimman laajoina. Tällä edesautetaan sitä, että äänestäjät voivat käydä äänestämässä eri aikoina, jolloin ruuhkia syntyy vähän ja turvaväleistä huolehtiminen on helpompaa.

Mahdollisimman pysyvät ennakkoäänestyspaikat

Ennakkoäänestyspaikkojen olisi hyvä pysyä samoina vaaleista toiseen. Näin edistetään sitä, että äänestäjät tietävät, missä äänestyspaikka on. Paikkojen lopettaminen tai siirtäminen taikka niiden vakiintuneiden aukioloaikojen muuttaminen ilman erityistä syytä saattaa aiheuttaa epätietoisuutta äänestäjien keskuudessa. Jos muutoksia kuitenkin tehdään, niistä on riittävästi ja tehokkaasti tiedotettava.

Tehokas tiedotus ja opastus

Kunnan on tehokkaasti tiedotettava kunnan alueella olevista yleisistä ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista. Käytännössä asian voi hoitaa kuulutuksin, julkaisemalla tiedot kunnan kotisivuilla, julisteilla kadunvarsimainostelineissa, sanomalehti-ilmoittelulla, sanomalehtijutuilla, koteihin jaettavilla tiedotteilla jne. Paikallisille tiedotusvälineille tulisi lähettää luettelo ennakkoäänestyspaikoista ja niiden aukioloajoista.

Edellisten vaalien tapaan äänioikeutetuille lähetettäviin äänioikeusilmoituksiin (ilmoituskortti) liitetään äänestyspaikkarekisteristä koottava luettelo hänen oman vaalipiirinsä yleisistä ennakkoäänestyspaikoista.

Opastus ennakkoäänestyspaikalle tulee järjestää selkeästi esimerkiksi kadunvarsitauluin ja viitoituksin.

Miten liikkuva ennakkoäänestyspaikka käytännössä toteutetaan?

Liikkuva ennakkoäänestyspaikka voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavasti: rakennetaan äänestystila bussiin tai vastaavaan kulkuneuvoon, suunnitellaan päivittäinen reitti kellonaikoiheen, tiedotetaan tehokkaasti bussin pysähdyspaikoista ja aikatauluista, minkä jälkeen toteutetaan reitti ja suoritetaan äänestys. Bussin jokainen pysähdyspaikka on tallennettava osoitteineen ja kellonaikoiheen vaalitietojärjestelmään sisältyvään äänestyspaikkarekisteriin. Kunnan sisäinen tiedottaminen liikkuvan ennakkoäänestyspaikan pysähdyspaikoista on tärkeää siksikin, että äänestäjille postitettavan äänioikeusilmoituksen liitteessä niitä ei erikseen mainita.

Ennakkoäänestyspaikka ulkotiloissa

Ennakkoäänestyspaikka on mahdollista sijoittaa myös ilmoitetun osoitteen ulkotilaan (esimerkiksi teltaan, konttiin tai drive-in pisteelle), jos kaikki vaalilain vaatimukset voidaan täyttää. Erityisesti on huolehdittava siitä, että vaalisalaisuus säilyy.

2 Vaalipäivän äänestyspaikat

Vaalipäivän äänestyspaikkoja määritessään kunnan tulee kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- Äänestyspaikan tulee pääsääntöisesti olla äänestysalueella, mutta erityisistä syistä se voidaan sijoittaa äänestysalueen tai kunnankin ulkopuolelle, jollei siitä aiheudu äänestäjille kohtuutonta haittaa;
- Eduskunnan oikeusasiamies katsoi ratkaisussaan 3.3.1999 (dnro 2009/4/96), että vaalipäivän äänestyspaikkana käytettävän huoneiston sopivuutta harkittaessa tulisi yhtenä näkökohtana ottaa huomioon myös huoneiston aatteellinen luonne ja käyttötarkoitus. Kansalaisten yhdenvertaisuuden ja julkisen vallan puolueettomuuden näkökulmasta tulisi olla pyrkimyksenä, että vaalihuoneistot ovat aatteellisilta kytkennöiltään mahdollisimman neutraaleja. Eduskunnan apulaisoikeusasiamies puolestaan totesi ratkaisussaan 30.10.2013 (dnro 4607/4/12), että demokratian asianmukainen toteutuminen edellyttää, että äänestäjät voivat vaalipäivänä käyttää äänioikeuttaan mahdollisimman puolueettomassa tilassa. Merkittävää painoarvoa ei kuitenkaan tulisi antaa sille seikalle, mikä taho omistaa äänestystilan. Merkittävämpänä perusteena on pidettävä tilan sopivuutta arvioitaessa sen käyttötarkoitusta ja varustelua;
- Varsinaisen äänestyshuoneen lisäksi äänestyspaikassa tulee olla odotustilaa. Jollei erillistä odotushuonetta ole käytettävissä, on erityinen paikka äänestyshuoneen vieressä sopivalla tavalla erotettava niin, että äänestäjät voivat siitä suoraan siirtyä äänestyshuoneeseen. Tämä paikka on voitava sulkea siten, että pääsy sinne estetään muilta kuin niiltä äänestäjiltä, jotka ovat saapuneet ennen kello 20;
- Äänestyspaikan esteettömyyden, järjestyksenpidon, opastuksen sekä muiden näkökohtien osalta viitataan siihen, mitä edellä ennakkoäänestyspaikkojen osalta todetaan.

LIITE 2: Vuoden 2023 eduskuntavaalien aikataulua kootusti

Lokakuu 2022	
2.10.	Vaalirahoituslain mukainen kampanja-aika alkaa
Marraskuu 2022	
10.11.	Valtioneuvoston asetus vaalipiirien edustajanpaikkamäärästä (VTJ:n 31.10. tilanteen pohjalta)
18.11. lukien	VAT-ohjeet 1 ja 2b lähetetään kunnille
28.11.	Vaalimateriaalin tilausjärjestelmä avataan kuntien käyttöön
30.11. mennessä	Kunnan mahdollinen ilmoitus tarvittavien vaaliurnien määrästä oikeusministeriölle
Joulukuu 2022	
23.12 klo 12 mennessä	Kunta kuittaa tilauksensa vaalimateriaalien tilausjärjestelmään
Tammikuu 2023	
2.1.	Kirjeäänestysasiakirjojen tilausjärjestelmä avataan
2.1.	Pohjatietojärjestelmä avataan tuotantokäyttöön
2.1. lukien	Loput VAT-ohjeet ja vaaliohjeet lähetetään kunnille
13.1. klo 12 mennessä	Kunnat kuittaavat ennakoäänestyspaikka- ym. tiedot pohjatietojärjestelmään
27.1. lukien	Vaalimateriaalitulaukset toimitetaan kunnille
Helmikuu 2023	
10.2. klo 24	Äänioikeusrekisterin tietojen poiminta VTJ:stä
15.2. viimeistään	Äänioikeusrekisterin perustaminen
21.2. klo 16 mennessä	Ehdokashakemukset tehtävä vaalipiirilautakunnalle
Maaliskuu 2023	
2.3.	Vaalipiirilautakunta laatii ehdokaslistojen yhdistelmän
7.3.	Kenraaliharjoitus (ennakoäänestys)
9.3.	Kenraaliharjoitus (laskenta ja sähköinen vaaliluettelo)
9.3.	Äänioikeusilmoitukset viimeistään jätettävä postin kuljetettaviksi
21.3. klo 12	Äänioikeusrekisteri lainvoimainen
21.3. klo 16	Kotiäänestykseen ilmoittautuminen päättyy

22.3.	Ennakkoäänestys alkaa kotimaassa ja ulkomailla
25.3.	Ennakkoäänestys päättyy ulkomailla
28.3.	Ennakkoäänestys päättyy kotimaassa
31.3. klo 19	Keskusvaalilautakunnan kokous (ennakkoäänestysten ja kirjeäänestysten tarkastus)
Huhtikuu 2023	
2.4. klo 9-20	Vaalipäivän äänestys
2.4. aikaisintaan klo 10 lukien	Vaalipiirilautakunnan kokous (ennakkoäänten laskenta)
3.4.	Vaalipiirilautakunnan kokous (tarkastuslaskenta)
5.4.	Vaalipiirilautakunnan kokous (vaalien tuloksen vahvistaminen ja valtakirjojen laadinta valituille)
11.4.	Eduskunta aloittaa järjestäytymisensä

3 §

Keskusvaalilautakunnan alaisen toiminnan käyttösuunnitelma vuodelle 2023

VD/5146/02.01.00.00/2022

NJ/NP

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 § 15 keskusvaalilautakunnan vuoden 2023 talousarvion ja 2023–2026 taloussuunnitelman. Tämän jälkeen toimielimet päättävät talousarvion käyttösuunnitelmista eli tarkistavat talousarvioehdotuksiin sisältyneet alustavat käyttösuunnitelmat. Lautakuntien hyväksyttäväksi tulee valmistella määrärahojen käyttöä ja tulosalueiden seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat tarkistavat määrärahaajaon siten, että toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Vaalitoimisto on valmistellut yhteistyössä kaupungin talousohjauksen kanssa ja sen antaman ohjeistuksen mukaisesti lautakunnan talousarvioehdotuksen vuodelle 2023. Vuonna 2023 järjestetään eduskuntavaalit. Talousarviossa on huomioitu vaalilautakuntien ja -toimikuntien jäsenten palkkioiden korotukset.

Kaupungin talousohjauksen ohjeiden mukaan valtuuston hyväksymä talousarvio voidaan sellaisenaan hyväksyä lautakunnan käyttösuunnitelmaksi. Keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelma on identtinen talousarvion kanssa.

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 3

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä liitteenä oleva talousarvio keskusvaalilautakunnan käyttösuunnitelmaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Keskusvaalilautakunnan TA/käyttösuunnitelma 2023

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto, tiedoksi talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vaalitoimiston päällikkö Niina Puikkonen, puh. 050 3181 626
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

	Tulosityksikkö	101020000	
		Valtiolliset vaalit	
		Talousarvio 2023	Käyttösuunnitelma 2023
	Päästöasto	100	100
Pääkirjatili		EUR	EUR
[-] Kunnan sisäinen tulo	ZKS	-381 112,85	-381 112,85
[-] TULOSLASKELMA	ZKS 106	-381 112,85	-381 112,85
[-] TILIKAUDEN TULOS	ZKS 107	-381 112,85	-381 112,85
[-] VUOSIKATE	ZKS 109	-381 112,85	-381 112,85
[-] TOIMINTAKATE	ZKS 115	-381 112,85	-381 112,85
[-] TOIMINTATUOTOT	ZKS 119	350 000,00	350 000,00
[-] TUET JA AVUSTUKSET	ZKS 125	350 000,00	350 000,00
[-] Muut tuet ja avustuk	ZKS 154	350 000,00	350 000,00
Muut valtiolta saadu	333310	350 000,00	350 000,00
[-] TOIMINTAKULUT	ZKS 122	-731 112,85	-731 112,85
[-] HENKILÖSTÖKULUT	ZKS 140	-598 912,85	-598 912,85
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 145	-533 358,80	-533 358,80
[-] Palkat ja palkkiot	ZKS 149	-533 358,80	-533 358,80
[-] Maksetut palkat ja p	ZKS 179	-535 326,04	-535 326,04
Kokouspalkkiot	400001	-265 000,00	-265 000,00
Tilapäiset viranhalt	400003	-143 120,04	-143 120,04
Erilliskorvaukset	400009	-118 000,00	-118 000,00
Lomaraha	400011	-7 206,00	-7 206,00
Virkamiesten kokousp	400012	-1 000,00	-1 000,00
Ansionmenetys	400029	-1 000,00	-1 000,00
[-] Henkilöstökorvaukset	ZKS 181	1 967,24	1 967,24
Sairausvakuutuskorva	423000	1 967,24	1 967,24
[-] Henkilösivukulut	ZKS 146	-65 554,05	-65 554,05
[-] Eläkekulut	ZKS 147	-54 876,19	-54 876,19
Kuel-maksut	410000	-54 876,19	-54 876,19
[-] Muut henkilösivukulu	ZKS 153	-10 677,86	-10 677,86
Työttömyysvakuutusma	416000	-5 541,68	-5 541,68
Tapaturmavakuutusmak	417050	-1 081,30	-1 081,30
Taloudellinen tuki	417060	-189,22	-189,22
Muut sosiaalivakuutu	418000	-3 865,66	-3 865,66
[-] PALVELUJEN OSTOT	ZKS 141	-75 200,00	-75 200,00
[-] Muiden palvelujen os	ZKS 150	-75 200,00	-75 200,00
[-] ICT-palvelut	ZKS 188	-7 000,00	-7 000,00
Puhelimien kk-m ja l	436024	-4 000,00	-4 000,00
Tietoliikennepalvelu	486050	-3 000,00	-3 000,00
[-] Työvoiman vuokraus	ZKS 190	-1 200,00	-1 200,00
Ostetut henkilöstöpa	434003	-1 200,00	-1 200,00
Ost.henk.palv./Seure	434005		
[-] Painatukset, ilmoitu	ZKS 191	-14 000,00	-14 000,00
Painatukset ja kopi	435011	-4 000,00	-4 000,00
Ilmoitukset	435012	-6 000,00	-6 000,00

Mainonta	435013	-4 000,00	-4 000,00
[-] Posti- ja kuriiripalv	ZKS 192	-1 000,00	-1 000,00
Posti- ja kuriiripal	436021	-1 000,00	-1 000,00
[-] Puhtaanapito- ja pes	ZKS 194	-3 000,00	-3 000,00
Jätteenkäsittelymaks	438046	-1 000,00	-1 000,00
Siivouspalvelujen os	447083	-2 000,00	-2 000,00
[-] Majoitus- ja ravitse	ZKS 207	-6 000,00	-6 000,00
Ruokailupalvelut	441084	-4 000,00	-4 000,00
Tilauspalvelut	441085	-2 000,00	-2 000,00
[-] Matkustus- ja kuljet	ZKS 208	-15 500,00	-15 500,00
Muut matkustus- ja ku	442094	-15 000,00	-15 000,00
Työntekijöiden taksi	442096	-500,00	-500,00
[-] Muut palvelut	ZKS 213	-27 500,00	-27 500,00
Muiden palvelujen os	447053	-25 500,00	-25 500,00
Henkilökunnan palkit	447054	-2 000,00	-2 000,00
[-] AINEET, TARVIKKEET J	ZKS 142	-47 000,00	-47 000,00
[-] Toimisto- ja kouluta	ZKS 197	-6 000,00	-6 000,00
Toimistotarvikkeet	450010	-3 000,00	-3 000,00
Atk-tarvikkeet	450030	-3 000,00	-3 000,00
[-] Elintarvikkeet	ZKS 199	-8 000,00	-8 000,00
Elintarv/Taloustarv	452000	-8 000,00	-8 000,00
[-] Kalusto (hankinnat i	ZKS 224	-23 000,00	-23 000,00
Työkone-, kalusto- j	458061	-3 000,00	-3 000,00
Atk-kalusto- ja lait	458062	-20 000,00	-20 000,00
[-] Muu materiaali	ZKS 226	-10 000,00	-10 000,00
Muu materiaali	460089	-10 000,00	-10 000,00
[-] MUUT TOIMINTAKULUT	ZKS 144	-10 000,00	-10 000,00
[-] Vuokrakulut	ZKS 151	-10 000,00	-10 000,00
[-] Koneiden ja laitteid	ZKS 221	-3 000,00	-3 000,00
Autojen vuokrat	486040	-3 000,00	-3 000,00
[-] Muut vuokrat	ZKS 222	-7 000,00	-7 000,00
Muut vuokrat	486080	-7 000,00	-7 000,00

4 §

Keskusvaalilautakunnan toimintakertomus vuodelta 2022

VD/5144/00.01.02.01/2022

NJ/NP

Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksen laatimisesta ja kokoamisesta vastaa kunnanhallitus.

Toimintakertomus on osa kunnan tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen sisällön painopiste on kunnan taloutta koskevissa tiedoissa. Toimintakertomuksen on myös tyydyttävä valtion viranomaisten kunnan tilinpäätösvuotta koskevat tietotarpeet sekä annettava kunnan asukkaille ja sidosryhmille selkeä kuva toiminnan ja talouden kehityksestä.

Keskusvaalilautakunnan päätehtävä on vastata valtiollisten ja kunnallisten vaalien sekä aluevaalien toimittamisesta. Tämän vuoksi sen toimintakertomus on luonteeltaan muiden lautakuntien toimintakertomuksista poikkeava ja suppeampi.

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 4

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä keskusvaalilautakunnan toimintakertomus vuodelta 2022 seuraavasti:

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit.

Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 toimikaudekseen 2021–2025 valitsevat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä.

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit ja aloitettiin vuoden 2023 eduskuntavaalien valmistelut. Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä kuusi kertaa. Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 4–6 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa.

Vantaalla on äänestysalueita 68 (kv 18.5.2020 § 3). Kullakin äänestysalueella vaalipäivän äänestyksen toimittamisesta vastasi vaalilautakunta, johon kuului viisi jäsentä ja vähintään kolme varajäsentä.

Laitoksissa tapahtuvan ennakkoäänestyksen toimittamisesta vastasivat viisi vaalitoimikuntaa, johon kuhunkin kuului kolme jäsentä ja kolme varajäsentä. Kotiäänestyksen toimittamisesta vastasivat kahdeksan kotiäänestystoimitsijaa (4 paria).

Yleisiä ennakkoäänestyspaikkoja aluevaaleissa oli 12 ja ennakkoäänestystoimitsijoita oli yhteensä 59. Lisäksi äänien tarkastuslaskennassa oli mukana kahden päivän aikana yhteensä noin 90 henkilöä.

Aluevaaleissa äänioikeutettuja Vantaalla yhteensä oli 188 689. Ennakkoäänestyksessä käytti äänioikeuttaan 34 848 henkilöä ja äänestysprosentti oli 18,5. Vaalipäivän äänestyksessä äänioikeuttaan

käytti 36 968 henkilöä ja äänestysprosentti oli 19,6. Äänestäneitä yhteensä oli 71 816 henkilöä ja äänestysprosentti oli 38,1.

Talousarviossa aluevaalien toimittamiseen oli varattu 677 900 euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 442 000 euroa. Aluevaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,7 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus oli 509 460 euroa ja se kattaa aluevaalien vuoden 2022 kustannukset. Kuntakorvaus oli aiempaa huomattavasti suurempi (kuntavaalit 2021; 1,4 euroa). Aluevaalit järjestettiin tammikuussa, minkä takia osa kustannuksista ajoittui vuodelle 2021.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Vaalitoimisto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

vaalitoimiston päällikkö Niina Puikkonen, puh. 050 3181 626, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

5 §

Uuden varavaltuutetun määrääminen Perussuomalaisille

VD/9532/00.00.01.00/2022

NJ/NP

Vantaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Antti Lindtman on ilmoittanut valtuuston varavaltuutettujen määrän jääneen vajaaksi seuraavasti:

Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.:n

Mira Penttilä on 21.9.2022 saapuneella sähköpostiviestillä pyytänyt eroa luottamustehtävistään Vantaan kaupungilla paikkakunnalta poismuuton vuoksi. Valtuusto on myöntänyt 14.11.2022 § 4 Penttilälle eron varavaltuutetun tehtävästä.

Vaalilain 93 §:n mukaan kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi. Uusiksi varavaltuutetuiksi on lautakunnan määrättävä ne henkilöt, joiden vertausluvut vaalilain mukaisesti ovat seuraavaksi suurimmat niiden henkilöiden vertauslukujen jälkeen, jotka on valittu varavaltuutetuiksi.

Kuntavaalien 2021 tuloksen mukaisesti Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p. seuraavana oleva valitsematta jäänyt ehdokas on Jarkko Haanpää (vertausluku 628,280).

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 5

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Päätetään määrätä Perussuomalaiset r.p. – Sannfinländarna r.p.:n varavaltuutetuksi Jarkko Haanpää kaupunginvaltuuston jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan kirje

Täytäntöönpano: Ote Jarkko Haanpää, tiedoksi palkkionlaskenta ja valtuusto

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hallintopalvelupäällikkö Nelli Jääskeläinen, puh. 040 818 1271, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupunki
keskusvaalilautakunta

UUDEN VARAVALTUUTETUN MÄÄRÄÄMINEN

Vantaan kaupunginvaltuusto on 14.11.2022 § 4 myöntänyt Mira Pentilälle eron varavaltuutetun tehtävästä paikkakunnalta poismuuton vuoksi.

Mira Pentilä on ollut varavaltuutettu Perussuomalaiset r.p., Sannfinländarna r.p.t -listalla.

Valtuuston päätöksen seurauksena pyydän keskusvaalilautakuntaa määräämään Perussuomalaiset r.p., Sannfinländarna r.p.-listalle uuden varavaltuutetun.

Antti Lindtman
kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

6 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 6

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Tarkastetaan ja hyväksytään tämän kokouksen pöytäkirja heti tässä kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

7 §

Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous

Keskusvaalilautakunta 7.12.2022 § 7

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan esitys:

Päätetään pitää seuraava kokous keskiviikkona 15.2.2023 klo 17.00.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan keskusvaalilautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan keskusvaalilautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa

(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihde)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **270** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee ehdokasasettelua, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 45 §)

3.3. Tähän päätökseen, joka koskee ennakkoäänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 66 §)

3.4. Tähän päätökseen, joka koskee vaalipäivän äänestystä, ei saa hakea muutosta.
(Vaalilaki 83 §)

Muutoksenhakuohje 4. Valitus kuntavaalien tuloksen vahvistamista koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voi tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen

- se, jonka etua tai oikeutta päätös loukkaa
- jokainen vaaleissa ehdokkaana ollut henkilö
- ehdokashakemuksen antanut puolue ja yhteislista

Lisäksi valituksen voi tehdä sillä perusteella, että vaalit on toimitettu virheellisessä järjestyksessä ja että se on saattanut vaikuttaa vaalien tulokseen

- jokainen kunnassa äänioikeutettu henkilö
- kunnan jäsen

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **14 päivän kuluessa** siitä, kun vaalin tulos on julkaistu. Julkaisupäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15